

یادداشت

ایران؛ کشوری با ابعاد بین المللی و جهانی

صبح زنگنه

کار شناس مسائل بین الملل

مواضعی که برخی مقامات آمریکایی مطرح می کنند نشان می دهد که به نظر نمی آید خبری از احیای برجام در آینده نزدیک یا دور در پیش باشد، بلکه آنها به دنبال دخالت و اعمال فشار بیشتر تبلیغاتی، سیاسی و امنیتی هستند. شاید آمریکا و اروپایی ها تا چند ماه پیش به دنبال شرایطی برای از سرگیری مذاکرات با ایران بودند و در این راستا تاریخ هایی هم مشخص می شد. اما با اتفاقات و تحولاتی که طی چند وقت اخیر رخ داده به نظر می رسد که روند امور از جانب غربی ها تغییر کرده است. حال اینکه بعد از انتخابات آمریکا نتیجه ای خواهند گرفت بعید به نظر می رسد، چون از طرف دیگر بحث انتخابات پارلمانی رژیم صهیونیستی هم مطرح است و اقداماتی که از سوی آمریکا و رژیم صهیونیستی در منطقه صورت می گیرد بوی خوبی از اتفاقات اخیر و پیش رو به مشام نمی رسد. توافقی که بین لبنان و اسرائیل بر سر تعیین حدود منطقه اقتصادی در مرزهای دریایی مطرح می شود یک نوع ایجاد فضای تبلیغاتی بیشتر در آن منطقه خواهد بود عملا فشارها از حزب... و از مناطق دیگر برداشته شده و متوجه ایران می شود. این نوع اقدامات از یک نوع هماهنگی شک برانگیزی حکایت می کند. لذا با توجه به این شرایط ایران تبعا باید بیشتر به دنبال حصول نتایج عملی از برجام باشد. با این اقدامات و سخنان مقامات اروپایی و آمریکایی امر خیلی بعید به نظر می آید که توافقی با غربی ها صورت گیرد، چرا که گویا آنها توافق را کنار گذاشته و منتظرند تا تحولات داخلی ایران به نتیجه ای برسد. لذا مقابله با این نوع اقدامات و رویکردهای غربی ها نوعی اتحاد و انسجام از سوی همه مردم، گروه ها و جریانات سیاسی جهت غلبه دادن بعد منافع ملی را می طلبد. البته نکته ای که نباید از نظر دور داشت اینکه ایران باید در راستای منافع ملی خود و بهبود شرایط اقتصادی کشور با همه کشورها از جمله روسیه، چین و همسایگان کار کند، اما ایران روستا نیست که فقط به همسایه ها اکتفا کند. بلکه ایران یک کشور بین المللی و جهانی است و یک کشوری که در آن در تاریخ خود جهانی فکر کرده و جهانی ارتباط داشته نباید به این محدوده ها قانع شود. این اقدامات بسیار خوب، مثبت و مفید است اما در سطح و تراز ایران نیست بلکه تراز ایران بسیار بالاتر و بزرگ تر است و می تواند با توان بیشتری با دنیا ارتباط داشته باشد. در طول تاریخ نیز هیچگاه نه مغول ها، نه تاتار ها و نه جنگ های مختلف نتوانسته اند که ایران را هضم یا حذف کند. چرا که ایران ذاتا یک کشور با ابعاد بین المللی و جهانی است.

نکته

مدیر کل هماهنگی های ویژه دفتر رئیس جمهور مطرح کرد؛

پیشرفت استان ها رویکرد اصلی دور دوم سفرهای رئیس جمهور

مدیر کل هماهنگی های ویژه دفتر رئیس جمهور گفت: در دور دوم سفرهای رئیس جمهور نگاه به پیشرفت استان ها و آینده است و تمام سفرهای استانی با همین هدف انجام خواهد شد. محمد مجید فولادگر در جلسه پیگیری مصوبات سفر رئیس جمهور به قم که در سالن جلسات امام جواد(ع) استانداری قم بر گزار شد، ضمن تشکر بابت زحماتی که کشیده شده است، اظهار کرد: خوشبختانه در این جلسه تفاوت چشم گیری نسبت به پیش سفر اول را شاهد هستیم. وی با بیان اینکه انگیزه های مدیران بیشتر شده است، مطرح کرد: کشور محدودیت هایی دارد و با توجه به اینکه در چند سال گذشته اقدامی نشده بود باید چند برابر تلاش شود.مدیر کل هماهنگی های ویژه دفتر رئیس جمهور با اشاره به اینکه تکاپو و تلاش در استان قم نسبت به سایر استان ها قابل توجه است، عنوان کرد: دولت موظف است برای پروژه ها سازو کار تخصیص مالی را در نظر بگیرد ولی محدودیت های منابع مالی در این عرصه ایجاد کرده است. وی با بیان اینکه استانداری ها می توانند سازو کارهای جاگزین تامین مالی را تهیه کنند، اضافه کرد: در برخی از پروژه ها می توانیم روش های تامین مالی متفاوتی در پیش گرفته و از ظرفیت آنها استفاده کنیم. فولادگر با اشاره به اینکه این سازو کارها را باید با خلاقیت و نوآوری ایجاد کرد، تصریح کرد: پروژه های پیشران استان در حال دنبال شدن است که منابع مالی ۳۰۰ الی ۳ هزار میلیاردی نیاز دارد که در استان از طریق راه های مختلف از جمله تهاتر نفت در حال تامین است و می توان در کنار این پروژه ها، پروژه های دیگر را نیز حل کرد. وی با بیان اینکه چشم انداز استان باید تهیه شود، یادآور شد: دور نخست سفرهای رئیس جمهور به منظور تثبیت وضع موجود و خارج کردن کشور از رکود بود. مدیر کل هماهنگی های ویژه دفتر رئیس جمهور ادامه داد: در دور دوم سفرهای رئیس جمهور نگاه به پیشرفت استان ها و آینده است و تمام سفرهای استانی با همین هدف انجام خواهد شد. وی با اشاره به اینکه محدودیت های راه در استان وجود دارد ولی نسبت به بسیاری از استان های کشور وضعیت مطلوبی دارد، بیان کرد: همچنین خوشبختانه گردشگری موقت در استان به وجود آمده و باید به دنبال توسعه آن باشیم. فولادگر با بیان اینکه ظرفیت بالای تولید محتوا در استان وجود دارد، ابراز کرد: این ظرفیت از بسیاری از استان های کشور بیش تر و قم می تواند قطب مهمتوایی و صنعتی کشور باشد. وی در پایان تأکید کرد: باید روی چشم انداز استان متمرکز شویم و پیشران ها را نیز متناسب با نیازهای استان تامین کنیم.

فرشاد مومنی در گفت وگو با «آرمان ملی»:

باید به سمت

یک نظم اجتماعی

پیش بینی پذیر حرکت کنیم

در قرن بیست و یکم جهان در حال توسعه از ناحیه تجزیه تهدید می شود

سیاست های تورمزا کشور را از نظر اقتصادی واجتماعی ناپایدار می کند

اگر کارتان اشتباه است آن را متوقف کنید

آرمان ملی – احسان انصاری: مسائل اقتصادی به چه میزان در تنش های داخلی و بین المللی نقش دارند؟ با توجه به شرایط موجود چه چشم اندازی پیش روی جامعه ایران قرار دارد و راهکار عبور از بحران چیست؟ «آرمان ملی» برای پاسخ به این سوالات با دکتر فرشاد مومنی، اقتصاددان گفت وگو کرده است. مومنی معتقد است: «بزرگ ترین ظلمی که به جامعه ما شد این است که وقتی مافیاهای گویند تورم را فقط از در بجه نقدینگی دولت نگاه کنید، به نقش تعیین کننده بنیه تولیدی در این زمینه بی اعتنایی می کنند. در سطح مسئولان کشور یک نفر را هم ندیدیم در چند سال گذشته بگوید شما چه بلایی بر سر تولید صنعتی کشور آورده اید که در سال هایی که اقتصاد ما رشد منفی تجربه کرده، رشد منفی ارزش افزوده بخش صنعت نزدیک به ۲ برابر رشد منفی جی دی پی است. یعنی آن بخشی که باید دور کل سیستم را بکشد از همه ضعیف تر شده است. مافیای رسانه ای از منافع غیر مولدها دفاع می کند.» در ادامه حاصل این گفت وگورامی خوانید.

مشکلات اقتصادی به چه میزان می تواند در بروز تنش های داخلی و خارجی نقش داشته باشد؟

نابرابری، فقر و بیکاری سه متغیر ابر تعیین کننده در شکل گیری تنش های داخلی و خارجی است. فقط در فاصله ۱۹۹۰ تا ۲۰۰۱ نزدیک به ۶۰ درصد از ۵۰ کشور فقیر جهان دچار جنگ یا درگیری داخلی بوده اند. در فاصله سال های ۱۹۴۵ تا سال ۲۰۱۴ در حالیکه بیش از ۴۷ جنگ داخلی در جهان مشاهده شده، تنها دو مورد در کشورهای غیر فقیر رخ داده است. در ارتباط با جنگ های داخلی هیچ عنصری به اندازه فقر و نابرابری توضیح دهنده علل وقوع آن نیست. نظر به یا

در باره چگونگی استمرار فقر تصریح می کند که سیاست های اقتصادی غلط و نابرابر ساز بیشتری قدرت را در زمینه فقرزایی دارد. از ۵۹ جنگ که پس از جنگ جهانی رخ داده، ۱۱ مورد به جنگ های استقلال طلبانه، ۱۱ مورد به حمله قدرت های بزرگ که ۸ مورد آن توسط آمریکا صورت گرفته و مابقی جنگ های رخ داده به جنگ بین دو کشور در حال توسعه مربوط بوده است. یعنی یکی از ویژگی های دوران پسا جنگ جهانی دوم این است که قدرت های جهانی تسویه حساب های خود را به کشورهای در حال توسعه ارجاع می دهند. نکته بسیار کلیدی گزارش توسعه جهانی سال ۲۰۱۱ بانک جهانی این است که ۲۵ درصد از کل جنگ های رخ داده پس از جنگ جهانی دوم، در دهه ۱۹۸۰ رخ داده یعنی همان دهه ای که سیاست های تعدیل ساختاری در بسیاری از کشورهای در حال توسعه اجرایی شد که از آن به عنوان دهه از دست رفته یاد می شود. ادعای اصلی بازار گرا ها این است که جنگ به واسطه ایجاد ممانعت در دسترسی به منابع مادی کشورهای می دهد لذا اگر دروازه ها را باز کنید، جنگ منتفی خواهد شد. شبیه به چنین بحثی از سوی هایک نیز مطرح شده است. او توضیح داده است اجازه عملکرد آزادانه دادن به نیروهای بازار تبدیل کننده دشمن به دوست است اما کارهای تجربی بسیار پرشماری که در این زمینه صورت گرفته اید باز گرایان را مردود تلقی می کند. یکی از عبرت آموز ترین و از جهانی تکان دهنده ترین یافته ها این است که پدیده توسل به باز کردن دروازه ها یک پدیده پسا تعرض نظامی بوده است یعنی کشورهای قدرتمند تر پس از تسخیر نظامی کشور ضعیف تر، در راستای تحقق

مطامع خود این کشورها را ملزم به اجرای رهنمودهای بازار می کنند. این نکته یکی از حیاتی ترین خلأهای معرفتی اداره اقتصاد کلی در شرایط کنونی ایران نیز محسوب می شود.

این اتفاق از چه زمانی در ایران رخ داده است؟

مهم ترین خواسته متجاوزهای اشغال کننده ایران در مفاد تر کمانچای و گلستان این است که از سوی دولت تعهد داده شد کمترین تعرفه وضع و کمترین مداخله از ناحیه دولت صورت بگیرد. جنگ های داخلی و خارجی عموما زمانی

موضوعیت پیدا می کند که دولت مرکزی قادر به اعمال حق حاکمیت خود نباشد. مطالعات تجربی در اختیار نشان می دهد اختلافات قومی، نژادی، زبانی... کمترین نقش را در جنگ های داخلی داشته است و بیش ترین نقش در وقوع جنگ ها به طمع

ناصر قوامی:

معترضان می گویند کاری از دست اصلاح طلبان بر نمی آید

یک فعال و تحلیلگر سیاسی در خصوص گفت وگوی اصلاحی در جامعه اظهار داشت: از ۲۵ سال پیش تاکنون ما گفته ایم که تنها راه برای زندگی بهتر مردم و حکمرانی بهتر اصلاحات است و هنوز هم همین را می گوئیم. آقای خاتمی هشت سال کوشید که اصلاحات را محقق کند اما بعدش احمدی نژاد روی کار آمد. بعد از او آقای روحانی روی کار آمد؛ فردی که به هر حال می خواست فضایی معتدل را در کشور

تسلط بر منابع مادی مربوط است. از این زاویه کسانی که مسائل ایران را دنبال می کنند را دعوت می کنم کارنامه اقتصادی – اجتماعی ایران در دهه ۱۳۹۰ را مطالعه کنند. جای دریغ است که نهادهای حاکمیتی و غیر حاکمیتی اندیشه ای ما تاکنون اعتنای

بایسته را در این زمینه نشان نداده اند. همه کسانی که اهل اندیشه از در بجه توسعه هستند را فرامی خوانم که در این زمینه از خود مسئولیت بیشتری نشان دهند. نکته دیگر اینکه در قرن بیست و یکم جهان در حال توسعه به شدت از ناحیه تجزیه به تهدید می شود. یکی از متفکران بزرگ به نام لستر تارو می گوید ما در قرن بیست و یکم شاهد دو روند متعارض خواهیم بود. یکی ادغام غول های شرکتی فراملیتی و دیگری تجزیه کشورهای در حال توسعه است. ما به شدت نیاز مند جدی گرفتن این مسائل هستیم. ملت ها زمانی شکست می خورند که رفتارهای دولت ها در عمل از ملت اعتماد زدایی کند. این متغیر همانقدر که شواهد تاریخی پرشماری برای تایید خود در اختیار دارد، مشاهده می کنیم که در تمام مطالعات آینده شناختی از در بجه انقلاب دانایی نیز

بر آن اتفاق نظر وجود دارد بنابراین اگر اعتماد بین دولت و مردم نباشد همه ضرر خواهند کرد و کشورها روی ثبات را نخواهند دید. گزارش های سالانه موسسه مطالعاتی اقتصاد و صلح یافته ها هشداردهنده ای درباره شرایط ایران از نظر مناسبات درونی بین مردم نشان می دهد.

برای اینکه ایران در مسیر صحیحی قرار بگیرد باید چه رویکردی را در دستور کار قرار بدهد؟

اگر ما بخواهیم در مسیر توسعه قرار بگیریم، باید به سمت آن ترتیبات نهادی برویم که در کلی ترین حالت یک نظم اجتماعی پیش بینی پذیر سامان داده باشد. نظم اجتماعی پیش بینی پذیر نظامی است که در آن علم محوری و تولید فناوریانه در مرکز توجهات باشد و بالاترین سطوح اجرایی را به خود اختصاص دهد. همه اهل علوم انسانی و علوم اجتماعی روی معجزه علم و

همکاری تمرکز بیشتری داشته باشند تا در تخصیص منابع، علم به جای منافع رانت جویان فصل الخطاب باشد. اینگلهارت در کتاب در خشان خود می گوید شواهد تاریخی نشان می دهد که عالی ترین و متعالی ترین جلوه های اعتلای فرهنگی در زمانی ظاهر شده که سطوحی از امنیت معاش فراهم شده است. این موضوع خیلی تکان دهنده است. مرحوم علامه حکیمی به خطابه حضرت علی ابن ابیطالب (ع) در پایان سال سوم حکومت خود استناد می کردند که من بر اساس آن مقاله ای نوشتم که موفقیت خارق العاده امیر المومنین (ع) در عرض سه سال

مبنی بر حل مساله معاش، مسکن و بهداشت را در آن تشریح کردم. علامه حکیمی می گفت مگر شما نمی گوئید مولایتان علی ابن ابیطالب (ع) است؟ شما امنیت اقتصادی را تامین کن چرا که

با آن در هم تنیدگی که بین معاش و معاد در تعلیم دینی وجود

فرارو

تاثیر روابط ایران و روسیه بر منطقه

روابط ایران و روسیه، اسرائیل را در موضع ضعف قرار می دهد؟

در حالی که زنگ اتهام استفاده روسیه از پهپادهای ایرانی در اوکراین به صدا درآمده، اسرائیل به عنوان بزرگ ترین دشمن ایران در خاور میانه با احتیاط به روابط فزاینده مسکو و تهران چشم دوخته است و تلاش می کند عمق آن را پیش بینی کند. ایران، فروش تسلیحات به روسیه را تکذیب کرده، اما استدلالش مقامات آمریکایی و اروپایی را متقاعد نکرده است. به گفته تحلیلگران و منابع اسرائیلی، دلایل زیادی برای نگرانی وجود دارد. یک منبع نظامی اسرائیلی به برکینگ دینفس گفته «شاید اولین دستاورد ایران این باشد که در یک جنگ در حال وقوع در کنار روسیه قرار گرفته است.» اواخر هفته گذشته کربنی ادعا کرد «بر سنل نظامی ایرانی» در کریمه حضور داشتند تا به روسیه در عملیات پهپادها کمک کنند. از سوی دیگر عاموس گیلیاد سرپتیب بازنشسته اسرائیلی به بریکینگ دینفس گفته «ایرانی ها در عملیات پهپاد های مسلح خود در اوکراین، تجربه کسب می کنند. آن ها در کنار روس ها عمل می کنند و چیزهای زیادی یاد می گیرند.» یکی از مسائل مهم برای اسرائیل این است که بداند آیا روسیه حاضر است به درخواست ایران، موضع خود را در قبال سوریه تغییر دهد یا خیر. یکی از دلایلی که اسرائیل تاکنون از اوکراین حمایت نکرده این بوده که تاکنون روسیه دست اسرائیل را در سوریه برای حمله به اهداف مورد حمایت ایران باز گذاشته است. اسرائیل نمی خواهد این وضعیت را تغییر دهد، اما یک کارشناس اطلاعاتی اسرائیل می گوید «این امکان وجود دارد که اکنون تهران، اهرم کافی برای اعمال فشار به روسیه را داشته باشد.» ایران در حال حاضر در مرز آذربایجان در حال تقویت قدرت نظامی است. هفته گذشته سپاه پاسداران انقلاب اسلامی ایران رزمایشی را در مرز آذربایجان آغاز کرد که شامل رزمایش ساخت پل روی رودخانه ارس بود. اسرائیل در درگیری های قبلی آذربایجان باارمنستان (که مورد حمایت روسیه است) از آذربایجان حمایت کرده است. منابع دفاعی می گویند آذربایجان در حال حاضر به دنبال خرید سامانه های دفاعی بیشتر از اسرائیل است، اما مشخص نیست که آیا روسیه با این معاملات مخالفت خواهد کرد یا نه؟ ولادیمیر زلنسکی رئیس جمهور اوکراین، ادعای خود را در مورد منافع ایران از کمک به روسیه بیان کرده است. او در یک پیام ویدئویی برای یک کنفرانس اسرائیلی گفته «من یک سوال از شما دارم: به نظر شما روسیه برای این کار به ایران چگونه پول می دهد؟ آیا ایران فقط پول نیست، بلکه همکاری با روسیه برای برنامه های نظامی ایران است. شاید همین دلیل اصلی اتحاد روسیه و ایران باشد.»

اتحاد ایران و روسیه

صرف نظر از اینکه در کوتا مدت چه خواهد شد، وابستگی جدید روسیه به ایران روابط بین دو کشور را در آینده تقویت خواهد کرد. ماه گذشته، ابراهیم رئیسی رئیس جمهور ایران در ازبکستان با ولادیمیر پوتین رئیس جمهور روسیه دیدار کرد و گفت که همکاری آن ها در مواجهه با تحریم های آمریکا، هر دو کشور را «قوی تر» می کند. رئیسی گفته «ایجاد روابط کشورهایی که از سوی آمریکا تحریم می شوند مانند ایران، روسیه یا سایر کشورها می تواند در حل بسیاری از مشکلات کمک کند اما آمریکایی ها فکر می کنند هر کشوری را که تحریم کنند، متوقف می شود در حالی که تصور آن ها اشتباه است.» پوتین و رئیسی در سمرقند در حاشیه نشست سازمان همکاری های امنیتی شانگهای ملاقات کردند؛ سازمانی که ایران درخواست عضویت کامل برای پیوستن به روسیه، چین، هند و تعدادی از کشورهای آسیای مرکزی را داده است. ایالات متحده عضو سازمان همکاری شانگهای نیست. منابع اسرائیلی می گویند که رئیسی و دولتش روابط با مسکو و پکن و عضویت کامل ایران شانگهای را ابزاری قدرتمند برای غلبه بر تحریم های آمریکای می دانند.

ویژه

پیگیری امور قربانیان ایرانی حادثه سئول

مدیر کل شورای عالی امور ایرانیان خارج از کشور وزارت امور خارجه درباره هماهنگی انجام شده با مقامات کره جنوبی، به خانواده های جان باختگان حادثه سئول اطمینان داد که از هیچ اقدام و تلاشی برای کاهش آلام آنان و بازگرداندن هرچه سریع تر پیکر قربانیان حادثه دریغ نخواهند کرد. رضا عابری گفت: وزارت امور خارجه از طریق سفارت کشورمان در سئول و سفارت کره جنوبی در تهران از ابتدای وقوع حادثه، پیگیری جدی و مؤثر موضوع را در اولویت فعالیت های خود قرار داده و در مذاکره با مقامات محلی، تمامی ابعاد حقوقی و قضایی از جمله انتقال هرچه سریع تر اجساد را پیگیری کرده و اقدامات لازم را در حصول نتیجه دنبال خواهد کرد.